

1) Πως και πότε ξεκίνησες να γράφεις και γιατί; Ήταν μια εσωτερική ανάγκη, ένας τρόπος να βιοπορίζεσαι ή κάτι άλλο;

Ξεκίνησα να γράφω εδώ και πολλά χρόνια. Σχεδόν από παιδί. Τότε νόμιζα ότι όλοι οι συμμαθητές μου έγραφαν όπως εγώ, μάλιστα το θεωρούσα αυτονόητο. Ανέκαθεν ήταν μια εσωτερική μου ανάγκη να βγάλω από μέσα μου πράγματα που με πίεζαν ή με στεναχωρούσαν. Σχεδόν ποτέ δεν έγραφα όταν ήμουν χαρούμενη. Πέρασαν τα χρόνια κι εγώ συνέχιζα να γράφω όλο και με μεγαλύτερη ένταση, μέχρι που αποφάσισα κάποια φορά να δοκιμαστώ σε ένα Πανελλήνιο διαγωνισμό για το έργο του Νίκου Καζαντζάκη. Ήμουν 17 χρονών. Βραβεύτηκα τότε κι από τότε πίστεψα ακόμα περισσότερο σ' αυτό που έκανα γιατί είδα πως μπορούσε να έχει ανταπόκριση και σε άλλους ανθρώπους. Δεν σταμάτησα να γράφω ποτέ, ούτε μία μέρα. Ποτέ δεν συνέδεσα το γράψιμο με τον βιοπορισμό και εξακολουθώ να πιστεύω ότι τα κοινά τους σημεία είναι ελάχιστα, κάποιες δε φορές απόλυτα πιεστικά.

2) Έχεις εξασκήσει και άλλα επαγγέλματα στο παρελθόν, σωστά;

Η εργασία μου αφορούσε επικοινωνία, δημόσιες σχέσεις και παραγωγή διαφήμισης. Επίσης διαφημιστικά έντυπα, κειμενογραφήματα, έκδοση Δημοτικής εφημερίδας, τουριστικού οδηγού του Πειραιά, ραδιόφωνο και διάφορα άλλα πάντα με σχετικό αντικείμενο.

3) «Σμαράγδι στη Βροχή» τιτλοφορείται η καινούργια σου δουλειά. Θα μας πεις κάποια πράγματα για το βιβλίο;

Είναι το πέμπτο κατά σειρά έκδοσης μυθιστόρημα μου, από τις εκδόσεις Διόπτρα. Αναφέρεται στις δεκαετίες του '40, '50 και '60 και σε τρεις πόλεις. Πειραιάς – Θεσσαλονίκη – Αθήνα.

Η ιστορία του ξεκινά από τον βομβαρδισμό του Πειραιά από τους συμμάχους, προς το τέλος του πολέμου, όπου η ηρωίδα μου, μικρό κοριτσάκι, χάνει την μνήμη της. Υιοθετείται και με άλλο όνομα πλέον, ακολουθεί μια ζωή που άλλοι χαράζουν για αυτήν.

Ακολουθώντας την πορεία της διαβαίνουμε μαζί της τα προσφυγικά του Πειραιά που είναι σε πλήρη αντίθεση με τα όμορφα νεοκλασικά του, τα ρεμπετομάγαζα του Φαλήρου και της Αγίας Σοφιάς, ενώ παράλληλα παρακολουθούμε την μεγάλη μετανάστευση της δεκαετίας του 50 και 60 από το λιμάνι του Πειραιά, περιδιαβαίνουμε την κακόφημη Τρούμπα με τα πορνεία και τα καμπαρέ της και καταλήγουμε στην λαϊκή Θεσσαλονίκη του 60. Αυτή η πόλη αποτελεί μια ανάσα στην εξέλιξη της ιστορίας του βιβλίου, γιατί όλα τα πράγματα είναι πιο απλά και πιο αληθινά. Επιστροφή στην αστική Αθήνα των αρχών της δεκαετίας του '60, όπου όλα τα πράγματα πια παίρνουν την κανονική τους θέση και η δικαιοσύνη επιβάλλεται με ένα αδίστακτο και αμείλικτο πρόσωπο.

Όλη η ιστορία είναι δοσμένη μέσα από έντονους χαρακτήρες εκείνης της εποχής, οι ήρωες είναι αρκετά δυνατοί, τα ιστορικά γεγονότα δεδομένα και

εξακριβωμένα, και η μουσική που ακολουθεί την ιστορία είναι υφασμένη με τους καημούς των προσφύγων του Πειραιά και το ρεμπέτικο τραγούδι.

4) Έχω καταλάβει ότι σου αρέσει η ρεμπέτικη μουσική και η φιλοσοφία της.

Μου αρέσει η λέξη φιλοσοφία που αναφέρεις και βεβαίως μου αρέσουν πολύ τα ρεμπέτικα αν και οι ίδιοι οι ρεμπέτες τα αποκαλούσαν “απλά λαϊκά”. Ο όρος ρεμπέτικο καθιερώθηκε την δεκαετία του ’60 από τον Ηλία Πετρόπουλο. Τα θέματα των τραγουδιών αυτών είναι επί το πλείστον η αντίδραση στο κατεστημένο, η καυτηρίαση της φτώχειας και της ανισότητας που επικρατούσε και τότε, η απαξίωση των λαϊκών στρωμάτων από τους αστούς, το περιθώριο και η λησμονιά μέσα στον τεκέ όλης αυτής της δύσκολης καθημερινότητας. Τα ρεμπέτικα εξυμνούν την απλή ζωή, την χαρά μιας καλής ψαριάς για παράδειγμα, τον έρωτα και τον σεβντά μέχρι θανάτου κι έχουν πολλές παρομοιώσεις και καλλωπιστικά στοιχεία που δεν συναντούμε εύκολα σε άλλα τραγούδια.

Επίσης πολλά απ’ αυτά τα τραγούδια με χιουμοριστικό και καυστικό τρόπο αντιπαρέρχονται την εξουσία του χωροφύλακα και κατά συνέπεια του ρετσινόλαδου. Οι μελωδίες είναι απλές, πολλές φορές θυμίζουν ψαλμωδία.

5) Διαβάζει σήμερα, ο κόσμος στην Ελλάδα;

Πιστεύω πως ναι. Το συναντώ σε κάθε μου παρουσίαση και σε κάθε μου επίσκεψη ακόμα και σε χωριά ή μικρές πόλεις. Ποτέ δεν έπαψε και εύχομαι να μην πάψει ποτέ να διαβάζει. Εκείνο που άλλαξε είναι η αγορά του βιβλίου λόγω φυσικά της οικονομικής κρίσης. Ένα βιβλίο μπορεί να διαβαστεί κατά μέσο όρο από δέκα ή περισσότερα άτομα, κάτι που παλιότερα δεν ίσχυε. Όμως αυτό αφορά καθαρά τις πωλήσεις κι όχι αυτό καθαυτό το βιβλίο. Προσωπικά δεν με ενδιαφέρει καθόλου αν το βιβλίο μου το δανείζεται ο αναγνώστης από φίλο του ή από κάποια δανειστική βιβλιοθήκη, μου αρκεί που θα το διαβάσει. Προσωπικά ενισχύω όσο μπορώ τις δανειστικές βιβλιοθήκες, κυρίως της επαρχίας και οι αναγνώστες μου ξέρουν ότι μπορούν να με διαβάσουν σε πολλές από αυτές όπου στέλνω προσωπικά τα βιβλία μου.

6) Υπάρχει ένα συγκεκριμένο βιβλίο σου που έχεις αγαπήσει περισσότερο από τα υπόλοιπα;

Σε όλα μου τα βιβλία υπάρχουν κάποιοι ήρωες, όχι οι βασικοί, που εκφράζομαι μέσα από αυτούς, αποκαλύπτομαι θα το έλεγα καλύτερα. Όσοι με ξέρουν καλά, γνωρίζουν για ποιους μιλάω. Έτσι επειδή αυτό το βγάλσιμο ψυχής υπάρχει σε όλα μου τα βιβλία, και σε εκείνα που ακόμα δεν έχουν εκδοθεί, μπορώ να πω με το χέρι στην καρδιά ότι δεν μπορώ να κάνω διαχωρισμό σε κανένα. Είμαι κι εγώ μέσα εκεί, σε όλα τους και τα αγαπώ το ίδιο. Τα πονάω το ίδιο.

7) Κάποιοι συγγραφείς που σε έχουν επηρεάσει;

Ο αγαπημένος μου ποιητής, ο Οδυσσέας Ελύτης, αυτός με έχει επηρεάσει και νομίζω ότι πάντα θα με επηρεάζει. Με τον Ελύτη μπορώ και ονειρεύομαι, εξακολουθώ να έχω στόχους, να πιστεύω και να αγωνίζομαι. Γιαυτό το κομμάτι του γαλάζιου ουρανού, γιαυτό το άτακτο κύμα της θάλασσας, την μαύρη πέτρα και το άσμα σ' ένα χαμένο ήρωα, όλα αυτά αποτελούν και την δική μου ψυχή.

8) Τους τελευταίους μήνες εισέρχονται κατά χιλιάδες στην Ελλάδα, άνθρωποι κνηγμένοι από τη φτώχεια και τον πόλεμο, αναζητώντας μια καλύτερη ζωή. Ένα κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας αντιδρά, ένα άλλο τους αποδέχεται και προσπαθεί να τους βοηθήσει.

Αν υπήρχε η σωστή υποδομή υποδοχής για ένα τόσο μεγάλο και μαζικό ρεύμα προσφύγων που δέχτηκε ξαφνικά η χώρα μας, νομίζω ότι οι αντιδράσεις και οι ακραίες συμπεριφορές που είδαμε δεν θα είχαν τόσο μεγάλη έκταση. Άλλωστε και οι ίδιοι οι πρόσφυγες δεν ήθελαν να επιδείξουμε απλή φιλανθρωπία, δεν ήταν αυτό το πρόβλημα τους όταν έφευγαν από την χώρα τους για να γλυτώσουν το μαχαίρι. Σε κάθε περίπτωση, επειδή κάποια πράγματα τα είδα από πολύ κοντά στα Δωδεκάνησα όπου ήμουν το καλοκαίρι, πιστεύω ότι και πάλι τα περιστατικά ήταν μεμονωμένα και οι Έλληνες σε πολύ μεγάλο βαθμό συνέτρεξαν αυτούς τους ανθρώπους. Το μεγάλο ζήτημα είναι να δοθεί η σωστή λύση, να τελειώσει δηλαδή ο πόλεμος. Εκεί είναι το θέμα. Είναι ειρωνεία οι κυβερνήσεις να σχεδιάζουν και να υλοποιούν προγράμματα στήριξης προσφύγων, όταν μια ολόκληρη χώρα αλλάζει χέρια...

9) Κάποιοι ζητούν να πέσει ο φράκτης στον Έβρο, ώστε να μπορούν να εισέρχονται από εκεί όλοι αυτοί οι άνθρωποι, ώστε να σταματήσουν οι πνιγμοί στο Αιγαίο. Σου φαίνεται υπερβολική μια τέτοια άποψη;

Γενικά είμαι εναντίον σε φράχτες, τοίχους και τείχη. Ανέφερα πιο πάνω την άποψη μου για το ουσιαστικό θέμα που θα έπρεπε να απασχολεί τους ιθύνοντες και όχι την διευκόλυνση πρόσβασης των δυστυχισμένων αυτών ανθρώπων για να στοιβαχτούν στην συνέχεια σε υγρές πλατείες ή σε σύνορα άλλων χωρών.

10) Οι κυβερνήσεις αλλάζουν, τα μνημόνια παραμένουν. Φταίνε μόνο οι πολιτικοί ή κάπου έχουμε βάλει το χέρι μας και όλοι εμείς;

Οι εκλογές έγιναν πρόσφατα με ψηφισμένο ήδη το τρέχον μνημόνιο που έγινε αποδεκτό από τα 2/3 της Βουλής. Αυτό είναι κατ' αρχήν το γεγονός, όλα τα άλλα που ακούμε είναι φτηνή πολιτική. Είμαι εναντίον των μνημονίων και κάθε μορφής καταστρατήγησης δικαιωμάτων που έχουν αποκτηθεί με αγώνες. Από την άλλη δεν μπορώ να μην σημειώσω την αλαζονεία πολλών εξ ημών, νεόπλουτων και μη και για πολλούς άλλους που για αρκετά χρόνια κατασπαταλούσαν το δημόσιο χρήμα προς ίδιον όφελος. Έτσι μπορώ να υποστηρίξω, ότι "Δεν τα φάγαμε μαζί με κάποιους".

Λυπάμαι που οι συνταξιούχοι, τα άτομα με ιδιαιτερότητες και οι νέοι είναι εγκλωβισμένοι σε μια μη αναστρέψιμη προς το παρόν κατάσταση, χωρίς να φαίνεται ακόμα φως στην άκρη του τούνελ.

11) Γράφτηκε, πρόσφατα, ότι ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών προτίθεται να βάλει στο τραπέζι το ζήτημα του διαχωρισμού και της αποποινικοποίησης των λεγόμενων μαλακών ναρκωτικών. Έχεις άποψη για το ζήτημα;

Μήπως θα υπάρξει αντίστοιχα αποποινικοποίηση και του απλού καπνίσματος; Γιατί σε κάποιες πόλεις της Αμερικής αλλά και αλλού σου κόβουν πρόστιμο αν σε δουν να καπνίζεις ακόμα και στο δρόμο. Οι καπνοβιομηχανίες δηλαδή θα μεταλλαχθούν σε εταιρίες διανομής μαλακών ναρκωτικών; Ή όλα αυτά θα εφαρμοστούν μόνο για τις τριτοκοσμικές χώρες, ώστε κάποιοι να έχουν στο χέρι τις Οικονομίες τους ενώ κάποιες άλλες αντίστοιχα θα σωρεύουν πλούτο;

12) Να κλείσουμε με μια αγαπημένη σου έκφραση;

Και οι δυο φράσεις είναι του Οδυσσέα Ελύτη και τις σκέφτομαι συχνά:

- Πιάσε το ΠΡΕΠΕΙ από το ιώτα και γδάρε το ίσαμε το πι
- Όταν ακούς «τάξη», ανθρωπινό κρέας μυρίζει